

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie

Al. Ujazdowskie 49, 00-536 Warszawa, tel.: (22) 584-96-38, fax: (22) 584-96-22
www.ora-warszawa.com.pl e-mail: ora.warszawa@adwokatura.pl

K O M I S J A E T Y K I

Warszawa, dnia 03 stycznia 2022 roku

KE. 610.3.32.2021

OPINIA

Przedmiot opinii:

Czy umowa zlecenia w zakresie w jakim przewiduje kary umowne dla aplikanta adwokackiego za podejmowanie się działalności konkurencyjnej wobec Kancelarii Adwokackiej pozostaje w zgodzie z zasadami wykonywania zawodu i etyką adwokacką, w tym podejmowania współpracy przez kancelarie z aplikantem adwokackim?

Podstawa faktyczna:

Opinię sporządzono w oparciu o pytanie przedstawione przez Prezydium Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie z 10 września 2021 roku.

Podstawę prawną opinii stanowią:

- Ustawa z dnia 26 czerwca 1982 r. Prawo o adwokaturze (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1999 ze zm.), dalej: „**Prawo o adwokaturze**”;
- Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (dalej: „**Kodeks Etyki Adwokackiej**”) – uchwała nr 2/XVIII/98 Naczelnej Rady Adwokackiej 10 października 1998 r.; tekst jednolity – Obwieszczenie Prezydium NRA z 27 lutego 2018 r. ze zmianami

(zmiana – po ogłoszeniu w 2018 r. tekstu jednolitego zostały wprowadzone uchwałą nr 66/2019 Naczelnej Rady Adwokackiej z 21 września 2019 r. – dotyczyła § 9 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu);

Stan faktyczny:

Do Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie w dniu 10 września 2021 roku wpłynęło pismo od Prezydium ORA z prośbą o wyrażenie opinii, czy umowa zlecenia w zakresie w jakim przewiduje kary umowne dla aplikanta adwokackiego za podejmowanie się działalności konkurencyjnej wobec Kancelarii Adwokackiej pozostaje w zgodzie z zasadami wykonywania zawodu i etyką adwokacką, w tym podejmowania współpracy przez kancelarie z aplikantem adwokackim.

Analiza Prawna:

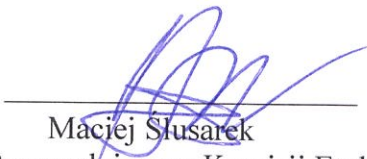
Adwokat i aplikant adwokacki w ramach pełnienia swoich funkcji podlegają przepisom prawnym kreującym różne podstawy odpowiedzialności. Mianowicie można wskazać na odpowiedzialność cywilną, karną, czy dyscyplinarną. Prawo o adwokaturze reguluje szczególnie charakter odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu adwokata, czy też osobą aplikanta adwokackiego. Regulacja korporacyjna odpowiedzialności dyscyplinarnej rozpoczyna się od wskazania przewinień, w przypadku których odpowiedzialność ta się aktualizuje; i tak adwokaci i aplikanci adwokaccy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Zgodnie z art. 81 Prawo o adwokaturze kary dyscyplinarne to 1) upomnienie, 2) nagana, 3) kara pieniężna, 4) zawieszenie w czynnościach zawodowych na czas od trzech miesięcy do pięciu lat 5) wydalenie z adwokatury. Art. 83 wskazuje natomiast wprost, że w stosunku do aplikantów adwokackich nie orzeka się kary pieniężnej.

O ile podejmowanie się działalności konkurencyjnej przez aplikanta adwokackiego wobec Kancelarii Adwokackiej, w której wypełnia on swoje obowiązki służbowe na podstawie umowy zlecenia może być uznane za delikt dyscyplinarny, o tyle, w zakresie również podstawowej zasady koleżeństwa, nie powinny w takich okolicznościach mieć zastosowania kary umowne. Przyjmuje się, że aplikant jest stroną zasadniczo słabszą w relacji patron-aplikant. Relacja ta powinna natomiast uczyć odpowiedzialności i koleżeństwa – stosowanie wysokich kar umownych przeczy tej zasadzie. Skoro nie stosuje się kar pieniężnych w stosunku do aplikantów adwokackich w normach dyscyplinarnych – konsekwencją tego powinno być niestosowanie kar umownych.

WNIOSKI:

1. Aplikanci adwokaccy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.
2. Podejmowanie się działalności konkurencyjnej przez aplikanta adwokackiego wobec Kancelarii Adwokackiej, w której wypełnia on swoje obowiązki służbowe może stanowić delikt dyscyplinarny.
3. W stosunku do aplikantów adwokackich nie orzeka się kary pieniężnej, tym samym kary umowne przewidziane w umowie zlecenia z aplikantem adwokackim nie powinny mieć zastosowania. Co więcej, relacje z aplikantami powinny uczyć odpowiedzialności i koleżeństwa – stosowanie wysokich kar umownych przeczy tej zasadzie.

Maciej Słusarek
Przewodniczący Komisji Etyki
i Tajemnicy Adwokackiej